

ALAPINTEGRÁLOK ÉS A HATÁROZATLAN INTEGRÁL NÉHÁNY TULAJDONSÁGA

$$\int c \, dx = cx + C, \quad c \in \mathbf{R}$$

$$\int e^x \, dx = e^x + C$$

$$\int \sin x \, dx = -\cos x + C$$

$$\int \frac{1}{\sin^2 x} \, dx = -\operatorname{ctg} x + C$$

$$\int \frac{1}{\sqrt{1-x^2}} \, dx = \operatorname{arc} \sin x + C$$

$$\int \operatorname{sh} x \, dx = \operatorname{ch} x + C$$

$$\int \frac{1}{\operatorname{sh}^2 x} \, dx = -\operatorname{cth} x + C$$

$$\int \frac{1}{\sqrt{x^2+1}} \, dx = \operatorname{ar} \operatorname{sh} x + C$$

$$\int \frac{1}{1-x^2} \, dx = \begin{cases} \operatorname{ar} \operatorname{th} x + C, & \text{ha } |x| < 1 \\ \operatorname{ar} \operatorname{cth} x + C, & \text{ha } |x| > 1 \end{cases}$$

$$\int x^\alpha \, dx = \frac{x^{\alpha+1}}{\alpha+1} + C, \quad \alpha \in \mathbf{R} \setminus \{-1\}$$

$$\int a^x \, dx = \frac{a^x}{\ln a} + C$$

$$\int \cos x \, dx = \sin x + C$$

$$\int \frac{1}{\cos^2 x} \, dx = \operatorname{tg} x + C$$

$$\int \frac{1}{1+x^2} \, dx = \operatorname{arc} \operatorname{tg} x + C$$

$$\int \operatorname{ch} x \, dx = \operatorname{sh} x + C$$

$$\int \frac{1}{\operatorname{ch}^2 x} \, dx = \operatorname{th} x + C$$

$$\int \frac{1}{\sqrt{x^2-1}} \, dx = \operatorname{ar} \operatorname{ch} x + C, \quad x > 1$$

$$\int \frac{1}{x} \, dx = \ln|x| + C$$

$$\int c f = c \int f$$

$$\int (f+g) = \int f + \int g$$

$$\int (f-g) = \int f - \int g$$

Néhány fontos integráltípus

$$\int f(ax+b) \, dx = \frac{F(ax+b)}{a} + C,$$

$$\int \frac{f'(x)}{f(x)} \, dx = \ln|f(x)| + C.$$

$$\int f(x) \, dx = \int f(g(t))g'(t) \, dt \Big|_{t=\bar{g}(x)}$$

$$\int \frac{A}{(x-a)} \, dx = A \int \frac{1}{(x-a)} \, dx = A \ln|x-a| + C.$$

$$\int f^\alpha(x) f'(x) \, dx = \frac{f^{\alpha+1}(x)}{\alpha+1} + C, \quad \alpha \neq -1$$

$$\int f(g(x))g'(x) \, dx = F(g(x)) + C$$

$$\int uv' = uv - \int u'v$$

$$\int \frac{A}{(x-a)^n} \, dx = A \int (x-a)^{-n} \, dx = \frac{A}{1-n} (x-a)^{1-n} + C =$$

$$= \frac{A}{(1-n)(x-a)^{n-1}} + C \quad (n \neq 1).$$

Gyökös integrálok

$$\int \sqrt{1-x^2} \, dx$$

$x = \sin t$ vagy az $x = \cos t$ helyettesítés

$$\int \sqrt{1+x^2} \, dx$$

$x = \operatorname{sh} t$ helyettesítés

$$\int \sqrt{x^2-1} \, dx$$

$x = \operatorname{ch} t$ helyettesítés

$$\int \frac{1}{\sqrt{ax^2 + bx + c}} dx \quad \text{visszavezethető} \quad \int \frac{1}{\sqrt{1-t^2}} dt, \quad \int \frac{1}{\sqrt{1+t^2}} dt, \quad \int \frac{1}{\sqrt{t^2-1}} dt,$$

Integrálásnál gyakran használt trigonometrikus és hiperbolikus azonosságok:

$$\begin{aligned} \sin^2 x &= \frac{1 - \cos 2x}{2} & \cos^2 x &= \frac{1 + \cos 2x}{2} \\ \operatorname{sh}^2 x &= \frac{\operatorname{ch} 2x - 1}{2} & \operatorname{ch}^2 x &= \frac{\operatorname{ch} 2x + 1}{2} & \operatorname{ch}^2 x - \operatorname{sh}^2 x &= 1 \\ \operatorname{sh} 2x &= 2 \operatorname{sh} x \operatorname{ch} x & \operatorname{ch} 2x &= \operatorname{ch}^2 x + \operatorname{sh}^2 x \end{aligned}$$

A trigonometrikus függvények racionális függvényének integrálása $t = \operatorname{tg} \frac{x}{2}$ helyettesítéssel.

$$\begin{aligned} x &= 2 \operatorname{arc} \operatorname{tg} t, & \text{így} & \quad dx = \frac{2}{1+t^2} dt, & \text{és} \\ \sin x &= \frac{2t}{1+t^2}, & \cos x &= \frac{1-t^2}{1+t^2}, & \operatorname{tg} x &= \frac{2t}{1-t^2}, & \operatorname{ctg} x &= \frac{1-t^2}{2t}. \end{aligned}$$

$f \geq 0$ függvény görbéje alatti terület:

$$T = \int_a^b f(x) dx, \quad \left. \begin{aligned} x &= \varphi(t) \\ y &= \psi(t) \end{aligned} \right\} t \in [\alpha, \beta], \quad T = \int_{\alpha}^{\beta} \psi(t) \dot{\varphi}(t) dt.$$

Zárt görbe által határolt terület:

$$\left. \begin{aligned} x &= \varphi(t) \\ y &= \psi(t) \end{aligned} \right\} t \in [\alpha, \beta], \quad T = - \int_{\alpha}^{\beta} \psi(t) \dot{\varphi}(t) dt, \quad T = \frac{1}{2} \int_{\alpha}^{\beta} [\varphi(t) \dot{\psi}(t) - \psi(t) \dot{\varphi}(t)] dt.$$

$$r = r(\varphi) \quad T = \frac{1}{2} \int_0^{2\pi} r^2(\varphi) d\varphi.$$

$$\text{Folytonos ívgörbe hossza} \quad s = \int_a^b \sqrt{1 + [f'(x)]^2} dx, \quad s = \int_{t_1}^{t_2} \sqrt{[\dot{\varphi}(t)]^2 + [\dot{\psi}(t)]^2} dt,$$

$$\text{Forgástest térfogata} \quad V = \pi \int_a^b f^2(x) dx, \quad V = \pi \int_{t_1}^{t_2} \psi^2(t) \dot{\varphi}(t) dt,$$

$$\text{Forgástest felszíne} \quad F = 2\pi \int_a^b f(x) \sqrt{1 + [f'(x)]^2} dx, \quad F = 2\pi \int_{t_1}^{t_2} \psi(t) \sqrt{[\dot{\varphi}(t)]^2 + [\dot{\psi}(t)]^2} dt.$$

$$\begin{aligned} y = f(x) \text{ görbe } S(x_s; y_s) \\ \text{súlypontjai} \end{aligned} \quad x_s = \frac{S_y}{s} = \frac{\int_a^b x \sqrt{1 + [f'(x)]^2} dx}{\int_a^b \sqrt{1 + [f'(x)]^2} dx}, \quad y_s = \frac{S_x}{s} = \frac{\int_a^b f(x) \sqrt{1 + [f'(x)]^2} dx}{\int_a^b \sqrt{1 + [f'(x)]^2} dx}.$$

Síkmező $S(x_s; y_s)$ súlypontjának koordinátái

$$x_s = \frac{S_y}{T} = \frac{\int_a^b xf(x)dx}{\int_a^b f(x)dx} \quad y_s = \frac{S_x}{T} = \frac{\frac{1}{2} \int_a^b f^2(x)dx}{\int_a^b f(x)dx}$$

Forgástest $(x_s; y_s; z_s)$ súlypontjának koordinátái

$$x_s = \frac{S_{yz}}{V} = \frac{\int_a^b xf^2(x)dx}{\int_a^b f^2(x)dx}, \quad y_s = 0, \quad z_s = 0.$$

Felület súlypontja

$$x_s = \frac{\int_a^b xf(x)\sqrt{1+[f'(x)]^2} dx}{\int_a^b f(x)\sqrt{1+[f'(x)]^2} dx}, \quad y_s = 0, \quad z_s = 0.$$

$f \geq 0$ függvény görbéje alatti terület inerciája

$$I_x = \frac{1}{3} \int_a^b f^3(x) dx \quad I_y = \int_a^b x^2 f(x) dx$$

Homogén forgástest inerciája a forgástengelyre

$$I_x = \frac{\pi}{2} \int_a^b f^4(x) dx$$

Függvény görbéje által adott homogén vonaldarab inerciája

$$I_x = \int_a^b \sqrt{1+(f'(x))^2} f^2(x) dx \quad I_y = \int_a^b x^2 \sqrt{1+(f'(x))^2} dx$$

Trapézformula

$$\int_a^b f \approx \frac{b-a}{n} \left[\frac{1}{2} f(x_0) + f(x_1) + f(x_2) + \dots + f(x_{n-1}) + \frac{1}{2} f(x_n) \right].$$

Simpson-formula $\int_a^b f \approx \frac{b-a}{6n} [f(x_0) + 4f(x_1) + 2f(x_2) + 4f(x_3) + \dots + 2f(x_{2n-2}) + 4f(x_{2n-1}) + f(x_{2n})]$.